

sextum

332

vno loco esse quod est loco diffiniiri circumscribitur quod loco
quod homini corporalia velut in loco in corporibus collocatur Cum
igit repiat uniuoce qualitas in corpore locante et in locato quod
utroque est qualitas dimensio oportet corporalia prenta a cor-
poribz continentibz circumscribi, verum quod circumscriptio includit
definitionem et determinatorem ad locum licet per se ostendit sit cor-
poralia diffiniri loco et ad locum determinari posset tamen ex isto
solo ultimo utrumque illorum ostendi cum probatum sit omne quod loco
circumscribitur determinari ad locum et loco diffiniri.

Theorema. vi.

Dixi opori christi existenti sub hostia competit pos-
tio sive situs quod est differentia quantitatis non aut que
est predicamentum

Contra ex precedentibus est habitum corporis christi ut est sacramenta
liter in altari loco circumscribi non posse crederet aliquid quod po-
sitio et situs prius ei sic existenti non possunt competitere Ut ergo ap-
pareat qualiter ei positio praeterea est aduertenda quod positio v/
no modo sumpta est deinde quantitatis, unde et in predicamen-
tis scribitur quod quantitatum hec quidem habent positionem ad se in-
vicem, ille vero minime. Altero modo est predicamentum Nam po-
sitio sive situs inter decem predicamenta prout, sic autem et sic accessi-
ptus positio a Commentatore in quinto metaphysice isto modo di-
stinguitur. Nam positio sive situs quedam ordinem prius importat
ut potest huius a pho in eodem quanto. Ordo autem prius est duplex videlicet
ordine prius in toto, et in loco Et prout ordinatur partes in
toto prout inde positio que est differentia quantitatis, prout ve-
ro ordinatur in loco accipitur inde positio que est predicamen-
tum Si ergo ostenderemus poterimus quod pars corporis christi exis-
tentis sub hostia non habet ordinem ad locum sed ad totum ostendit
sum erit quod corporis christi sacramentaliter considerato competit situs
quod est deinde quantitatis non qui est predicamentum Ideo notandum
quod utrumque talis ordo pruenit ex quantitate aliter et aliud sumpta

b i

Theorema

Nā sicut q̄litates duplēcēm compatiōnēm habēnt. vñā ad
sbiectū fīm quī cōpetit eis dare esse. Aliam ad obm̄sūne ad
exteriora fīm quā s̄t p̄cipia actionum z rō vel causa agen-
di vtp̄ta calor p̄ sp̄ationē ad subiectū dat esse calidū. put
vero comparat ad calefactibile ē calefaciēndi p̄ncipium.
Sic et quātitas put comparat ad subiectū cōpetit ei dare
esse. habz enī subiectū quātitatis p̄ quātitatem esse quātūm.
put vero ad exteriora compat. est ratio quare aliquid sit i
loco. sicut ergo si calidū nō p̄paret ad calefactibile p̄ calorē
et non esset calor mediū inter calefactibile et calefaciens si-
cū p̄tus est media inter agens z actū sic calor daret suo sb-
iecto esse calidū q̄ non ess̄ calefaciēndi p̄ncipiū cū nō sit i
telligibile agens agere non existente frute media int̄ ipsuz
et materia. sic corp⁹ quātitatem hñs si non p̄paret p̄ quātitā-
tem ad illud in quo exsistit p̄seqñs esset q̄ quātitas suo subiec-
to daret esse q̄ntū quod tñ p̄ eā ibi localit̄ non esset. Cūz g
habitū sit quātitatē corporis ch̄ri non esse in sacramēto ex vi
sacramēti cū nihil p̄uerat in ipam s̄ solū ex naturali p̄co-
mitantia vt qz corp⁹ ch̄ri sine quātitate p̄pria esse non poss̄
er quo substātia panis ē p̄uersa in substātia corporis z ponit
substātia corporis in altari p̄ hm̄oi p̄uersiōnē existeret; opor-
tet quātitatem p̄pria q̄ lñm subiectū non deserit ibi esse. p̄p
quod apparet verū esse quod cōmunit̄ dī ch̄m sub hostia ei
se q̄ntū non quātitatiue. Est ei q̄ntū cū p̄pria quātitas det
ei esse q̄ntū; nō tñ ē ibi quātitatiue qz ex hoc quātitatiue a/
liquid exsistit alicui put mediante quātitate ibi esse cōspicit
et qz substātia corporis ch̄ri non est sub homine mediante
quātitate s̄ quātitas mediante substātia ibi quātitatiue esse
nō poterit. sic enī imaginari debem⁹ q̄ ex hoc corpora s̄nt in
loco z hñt esse quātitatiūn put p̄ quātitatē compārē ad locū
sicut calidū calefacit put p̄ calorē ad calefactibile p̄pat. Cū
ḡ sumat pō q̄ ē dīa quātitatē. put corp⁹ h̄z cēquātū et p̄tes
ordinat̄ ad totū. positio xpo q̄ ē pdicamēti sumat put aliqd
ē alicui quātitatē et p̄tes ei⁹ p̄pat ad locū. manifestū ē qd
clarare yolebamus videlicet corp⁹ ch̄ri vt est sub hostia
ostōez q̄ est dīa quātitatis cū quātitas sua det ei esse

D.
bīch.

quātū cū nō deserat ordinem quē hz ad subiectū nō tñ hē positionē q̄ est p̄dicam tū cū dī tñ corp̄ nō existat sub ho stia quātitate eo q̄ sua quāt̄ t̄as deserit o; dñe m̄ quē hz ad exteriora cū substātia nō sit ibi mediāte quātitatē s̄ q̄a titas mediante substantia

Theorema.vij.

DOn est incōueniēs simul cū dimensionib⁹ pa nis esse dimensiones corporis ch̄ri
Coportet si cōsiderantur p̄missa nos fateri simul cū dimensionib⁹ pa nis esse dimensiones corporis ch̄ri. Habitū est enī q̄ in hm̄i sacramēto sit puerstio substātiaz q̄ tñ i ac cidentia nō puerstio vnde dimensiones panis remānt p̄ q̄ substātia panis cōuersa est i substātia corporis Cū iugitur ante puerstionē esse substātia panis vbi erat dimensiones pa nis eo q̄ forma et materia non obtinēt diuersū locū p̄t qd phus in primo de aīa ducit ad incōueniens dicentes aīam esse corp⁹ qr̄ ex hoc sequebat duo corpora. in eodē loco existe re, necesse est ergo substātiā panis atē puerstionē esse vbi sue dimensiones existūt cū sba respectu quātitatis habeat ra tionez materie, t̄ subiecti, t̄ qr̄ vbi p̄s fuit substātia panis facta puerstionē sc̄ā est sba corporis sicut simul cū dimēsiōib⁹ panis an puerstionē erat panis sba, sic facta puerstionē simul cū eisdē dimensionib⁹ erit substātia corporis. Rursū qr̄ dimē siones corporis ch̄ri p̄p̄iū subiectū nō delerūt et oportet dimēsiōes corporis ch̄ri esse vbi est ipsū corp⁹ ex quo simul cū dimēsiōib⁹ panis ē substātia corporis ch̄ri oportet simul cū dimensionib⁹ panis esse dimensiones corporis Cogimur ergo ad h̄ sic ponēdū: difficultates tñ hāc positiōez catholica im pugnātes vitare non ē facile. videf enī p̄traditionez ip̄lī care q̄ dimensiones simul cū dimēsiōib⁹ esse possint Argu it enī phus i q̄rto physicoz ḥ ponētes vacū et dicētes lo cū ec dimensiones sepatas. q̄ si i hm̄i dimēsiōib⁹ recipet ali qd corp⁹ seq̄ret duo corpora i eodē loco posse existē Nā tō cā q̄re vñuz corp⁹ cūm alio corpe simul ec̄ nō p̄sumit et eo

Theorema

¶ dimensiones dimensionib⁹ resistunt p se ē enī vt idē p hūs innuit q dimensiones secū alias dimensiones non cēpatiuntur qz non est intelligibile q remaneat aliquid priuatum eo q sibi p se cēpetit n̄ si ibi implicet contradictione; videz veritatem superficialiter considerantib⁹ ipsi dico non esse possibile q dimensiones cū dimensionib⁹ existant ppter qd aduertēdum q si sic esset p se dimensiones dimensionib⁹ non pparti sicut est p se hoiez esse als si ustra laborarem⁹ ad soluēnduz rōnez ptaclā quia sine implicatione contradictionis hoc esse nō posset iō notandū q dimensiones dimensionib⁹ resistere nō est ita p se sicut p se de spē pdicat gen⁹ vel sicut p se supiora in inferiorib⁹ reseruant s̄ est ita p se sicut p se est adiui agere. utputa p̄t est p se calidi calefacere. dcm ē enī q sicut calor duplē compationem habet. vnam ad subiectū fm qm dat ei esse calidum. et aliā ad obiectum sive ad materiā fm qm rō est calefaciēndi Ita z quāritas p̄t ppartitur ad subiectū dat esse quātū p operationē ad exteriora sive p̄t ppart ad dimensiones alias ppetit et resistere et est ratio qre corp⁹ hñs hm̄i qntitatē existat i loco sicut ergo absq implicatione contradictionis p̄t aliqd esse calidū absq eo q calefaciat z calor p̄t dare esse calidū absq eo q sit calefacieb̄ pncipiu sic et dimensiones poterūt dare esse qntū absq eo q dimensionib⁹ alijs resistat. Est at ex supiorib⁹ manus festu q sp virtus est media in agens et actū. vnde qz calidum ppartur ad calefactibile mediante calore sequit calidū calefacere. q si ista mediatio tolleref calidū calefacere non posset. sic etiam oē quod est rō alicuius quēdam modū mediationis hz Cum igif quāritas sit rō quare qntum resistit qnto oportet qntū vnū ad qntū aliud ppari mediante quāritate et quāritatem esse medianam inter corpus resistens z ilud cui sit resistentia. et qz corpora semper sunt in loco mediae qntitate vt pbat Avicenna in sufficiētia sua fm istū modū ordinis quem videmus non est intelligibile corpora aliqui esse localiter nisi ibi talis mediatio inueniatur ppter qd fm istū modū ordinis quem videmus reseruata hm̄i

200

Theorem

mediatione saluare nō possumus duo corpora localiter exi-
stentia simul esse. si substantia non esset alicubi mediante
quantitate. Immo ecōuerso quantitas ibi esset mediante sub-
stantia talis mediatio tollereatur. et p̄ cōsequens h̄mō resistē-
tia ibi non esset. Cum ergo sit ex precedentibus patefactum
dimensiones corporis christi esse sub hostia mediante substan-
tia. sicut non est contra rationē substantie simul cum dimen-
sionibus esse; sic non est cōtra rationem dimensionū corporis
christi existentium in altari mediante substantia esse simul
cum dimensionibus panis. Tota ergo causa quare non ē in-
cōueniens esse dimensiones corporis simul cum dimensionib⁹
panis est quia christi corpus non est in altari localiter nec
mediente quantitate propria s̄ p̄ cōuertere substantie panis
in ipsuz. propter qđ tollitur illa mediatio s̄m quā oriebatur
resistentia qua dimensiones dimensionib⁹ resistebant. Ultriū
aut̄ s̄m alium modum ordinis et ppter aliquā aliam causam
quā p̄ subtractionem h̄mō mediationis saluare possum⁹ di-
mensiones simul cū dimensionibus esse ita q̄ duo corpora
alicubi localiter existentia prout localiter existunt in eodem
esse loco possint; dicere nō est presentis speculationis. licet
etia h̄c fides catholica ponat q̄ dicit ch̄ri corpus i resera-
tis claustris virginis de b̄te marie vtero exiisse et ianuis
claustris ad discipulos intrasse et corpus glorificatum cū nō
glorificato in eodem loco posse p̄sistere

Theorema. vii.

Non est incōueniens corpus christi sic eē sub
speciebus hostie q̄ simul cum dimensionibus
vnius p̄tis sint dimensiones alterius p̄tis

Cuperius autem ostensum est s̄m illum modū existendi
que h̄z ch̄rus sub specieb⁹ hostie non esse impossibile simul
cum dimensionibus panis esse dimensiones corporis christi.
Hunc aut̄ restat ostendere q̄ s̄m p̄fatu modū existendi s̄l-

Theorema

cum dimensionibus vnius p̄tis possunt esse dimensiones
 alterius p̄tis **A**d cuius evidētiā aduertendum q̄ ex ea/
 dem causa procedit quare duo corpora nō possunt esse in ei/
 odem loco quare plura duobus vel etiā infinita, et quare
 vbi est p̄m corpus non p̄t esse maius vel maximū v̄l etiā
 infinitum si esset dare magnitudinem infinitā **N**am tota cā
 quare duo corpora i codē loco esse nō possunt sumit ut sup̄
 us dicebat ex eo q̄ dimensiones dimensionib⁹ resistunt. q̄ si
 tollereb̄ h̄mōi resistentia nō esset dare cām quare duo corpo/
 ra vel etiā infinita in codem loco esse non possent **I**deo
 p̄hus q̄rto phycor⁹ cap. de vacuo, ait q̄ si duo corpora pos/
 sent esse in eodem loco et quelibet, et etiā infinita ut **C**ōmē/
 tator suppl⁹ **C**ū igit̄ duo corpora i codē loco esse nō possint n̄
 si resistentia tollat et resistentia dimensionū amota q̄libz cor/
 pora vel etiā infinita simul esse valēt. bona ē p̄sequētiā ce/
 teris p̄ditionib⁹ parib⁹ q̄ si duo corpora simul esse valēt: pos/
 sunt esse simul q̄libz et infinita, ē ei tota cā hui⁹ ut p̄t er̄ ba/
 bit, amotio resistentie et sic h̄mōi amotio resistentie cā ē q̄re duo
 corpora et q̄libz et etiā infinita si infinita ēt dare s̄i ēē pos/
 sit, sic etiā talis amotio cā existit q̄re vbi ē min⁹ corp⁹ p̄t
 ēē mai⁹ et maxim⁹ et etiā infinitū si esset dare magnitudi/
 nez infinitā **N**ā sicut duo corpora plus occupat de loco q̄ vñ corp⁹
 q̄ dimensiones resistunt dimensionib⁹, et vbi est vñ corp⁹
 plus aliud esse nō p̄t q̄ si talis resistentia tolleret et vñ corp⁹
 plus simul cū alio ēē poss̄ nō pl⁹ occuparent de loco plura
 corpora vel etiā infinita q̄ vñ solū corp⁹. sic ē vbi ē minus
 corp⁹ mai⁹ corp⁹ esse nō p̄t. s̄i pl⁹ occupat de loco mai⁹ cor/
 pus. q̄ min⁹ corp⁹ q̄ p̄tes magni corporis sibi adūcē resis/
 tunt, et vbi ē vna p̄t; alia p̄t ēē nō p̄t. **S**ic ei imaginari debe/
 m⁹ q̄ sicut i corpib⁹ p̄tiguis corp⁹ resistit corpori sibi p̄tiguo/
 sic et i p̄tib⁹ eiusdem corporis p̄tinui p̄t resitit p̄t sibi p̄tice et vbi
 ē vna p̄t alia ēē n̄ valz. **S**3 si p̄t s̄il cū p̄te ēē poss̄ nō pl⁹ oc/
 cuparet de loco magnū corp⁹ q̄ vñ corp⁹. et totū corp⁹ q̄
 vna p̄t. **C**larē ḡ maifestū ē q̄ si dimensiones dimensionib⁹ nō
 resistunt et s̄i q̄ ad p̄n spectat q̄tuor idē seqrēt. **P**riro q̄ vbi
 ē vñ corp⁹ poss̄t ēē duo et quelibet et infinita. **S**cđo q̄ vbi
 ē min⁹ corp⁹ poss̄t ēē mai⁹ et maxim⁹ et infinitū. 3° q̄ vbi ē vna

ps alicui^r corporis possint eē ducet etiā oēs ptes Quartor vltimo qr vbi existit singuli ps totū corp^r poss^r existē. His vi sis de leui p^r ppositū Nā cū corp^r chīr qibz ps ei^r nō sit s^b spcb^r hostie mō q dimēsiōes dimēsiōib^r fūstāt qr n̄ ē ibi sba mediāte qntitatē s qntitas mediāte sba; s^b cū dimēsiōni b^r vni^r ptes eē potēt dimēsiōes alteri^r pt. Sicut ḡ s^b cū di mēsiōni^r panis eē pnt dimēsiōes corporis chīr eo q iste di mēsiōes nō resistat dimēsiōib^r illi. sic s^b cū dimēsiōib^r vni^r ptes pnt ee dimēsiōes alteri^r ptes qr tal resistētia ē amota Maifestū ē ḡ qd̄ dclara volebam^r S^b vt magl. pateat h̄itas qlti. norādū q n̄ ē resistētia dimēsiōni nisi vtreqz dimēsiōes resistat. dupl^r ḡ tal resistētia tolli pt Prio si neutre di mēsiōes resistat S^b dō si solū altere n̄ resistat Si ḡ eēnt duo genera di mēsiōni t vnu^r qntū de se resistat. alterū vero non resistat tales di mēsiōes s^b eē possent. amota cū eēt resistētia cū resistētia ecōn^r v^r vt dictū ē n̄isi vtreqz dimēsiōes resistat Cū ḡ i sacramēto altar. sunt duo dimēsiōni genera videlicz di mēsiōes panis t di mēsiōes corporis chīr s^b has di mēsiōes tplex spatō sumi pt Prio ei spari pnt di mēsiōes pa nis ad di mēsiōes corporis S^b dō spari poterūt di mēsiōes vni^r ptes corporis chīr ad di mēsiōes alteri^r ptes Tertō di mēsiōes vni^r pt. hostie ad di mēsiōes alteri^r ptes. poterūt ḡ es se s^b di mēsiōes corporis cū di mēsiōib^r hostie. t di mēsiōes vni^r ptes corporis chīr cū di mēsiōib^r alteri^r ptes di mēsiōes tñ vnu^r ptes hostie cū di mēsiōib^r alteri^r p^r. nullaten^r eē po terūt Nā si di mēsiōes hostie qntū ē de se resistit di mēsiōib^r; poterūt tñ s^b cū di mēsiōib^r corporis chīr qr di mēsiōes dci corporis nō sit s^b sacramēto altaris mō q resistit. sic ei ar gut pbs i. uij. phycor^r q̄ si aliqd corp^r ponēt i vacuo s^b cū di mēsiōib^r eēnt di mēsiōes Nā vacuū n̄ ē natura aliqd q̄ possit cedē v^r q̄ possit resistit Si ḡ vacuū vtvidebat atiq̄ ponē n̄ hi bil ē alid qm di mēsiōes separate. si h̄mōi di mēsiōes nō cedūt vtreqz resistit sunt tales di mēsiōes ponēt aliqd corp^r qntū cūq corp^r illō eēt aptū natū resistit; s^b cū di mēsiōib^r illi^r cor pis eēnt di mēsiōes separate qr tales di mēsiōes n̄ resistit. et si n̄ resistit n̄ cedūt. tō ei cā q̄re aliqd cedit ē q̄a resistit. ob s^b ei ac cedit lapidi q̄a fūsilit ei t s^b cū di mēsiōib^r lapid n̄ pos

Theorema

sunt esse dimensiones aeris, quantum ergo dimensiones hostie quantum est de se sint apte nature resistere simul cum talibus dimensionibus poterunt esse dimensiones corporis christi et quod huius dimensiones non sunt sub hostia modo quo resistat, dimensiones autem unius pannis corporis simul etiam esse poterunt non quod altere resistant altere non resistant sed quia neutre resistunt. Sed dimensiones unius pannis hostie cum dimensionibus alterius pannis nullo modo simul esse poterunt, est enim ibi completa resistentia cum utrumque resistant.

Theorema. ir.

Totus christus est in tota hostia et totus in qua libet parte hostie.

Licet valde videatur mirabile quod totum corpus christi tantum quantitatis existens sub dimensionibus tam pene hostie continet nam in ineffabiliter veritatem fidei catholice cogimur ad ponendum quod non sit solum totus christus in tota hostia sed etiam quod totus christus sit in qualibet parte hostie. Hanc autem veritatem triplici via venari possumus. primo namque in substantia corporis christi operatur ad similem panis quam in ipsum convertitur. Secundo putum quod itas corporis christi operatur ad substantiam eius in quantum radicat. tertio putum quod itas corporis christi operatur ad quantum ad alterius pannis. Proprietary primi notandum quod quantum ad preses spectat in rebus corporalibus duplice totalitate distinguere possumus. unam quantum in aliâ essentiali. Albedini enim duplex totalitas operatur. una dimensionis namque quantum extendit albedo extensione superficie ipsius quod dicitur in predictamentis et albedo dicitur multa eorum quod superficies inlera sit. sed atque hoc totalitatem albedo est tota in superficie ipsius in parte ut si superficies sit duorum palmarum in medietate superficie erit albedo unius palmarum et loquendo de totalitate predicta oportet secabitur albedo ut secatur superficies. Alioquin atque totalitas albedinis est totalitas essentialis sive totalitas diffinitiva et namque hanc totalitatem non secatur albedo ut secatur superficies nec

est tota in toto est pte s tota albedo est in tota superficie et tota in qualibz pte. si eni sit aliqua superficies alba et dividat: quelibet ps superficii erit alba et albedo reservabit in qualibet pte cu ergo non sit albedo nisi habeat in se oia q prinet ad rationem albedinis sicut no est homo nisi q aggregat in se quicq d prinet ad rationes homis. qz q in qualibz pte in superficie reseruat albedo in qualibz pte erit tota albedo. loquendo de totalitate diffinitiva et essenciali. et sicut est in accidentibus sic suo modo est in substantiis corporalibz. Nam lapis fm totalitatez dimensionis si est in aliquo loco est totus in toto et ps in pte s qz qlibet ps lapidis est lapis et in qualibet pte lapidis reseruat tota ratione lapidis et ibi occurrit oia q prinent ad diffinitiones lapidis id fm diffinitivam totalitatem tota substantia lapidis est in toto lapide et tota in qualibet pte. Vix viss pte quid dicendum sit in corpore christi. Nam per patrem ex hunc tota substantia panis pertinet in tota substantia corporis christi no fm totalitate quam titutiu s fm totalitate essentiale. diccas ei qm in hac questione ita pertinet qd i qd et n pertinet qntu in quantu q ex vi sacramenti chis est sub hostia solu fm totalitate substantiale eo q tota substantia panis pertinet s t i tota substantia corporis christi. Cu ergo an questionem fm totalitatez subalem esset tota substantia panis; sub tota hostia et tota sub qualibet pte qz facta questione ibi est tota substantia corporis ubi fuerat tota sua passio. oio cogimus ad dicendum q fca transsubstantiacione sit tota substantia corporis christi sub tota hostia et tota i qualibet pte. et qz naturaliter tota substantiam corporis christi sequitur totalitas quantitatis que fundatur in ipso corpore ideo tetrum corporis christi tam fm totalitatem substantialem qz fm totalitatem quantitatem est totum in tota hostia et totum in qualibet pte aliis et alter qz fm totalitatem substantialem est totum corpus christi in qualibet pte hostie ex vi sacramenti s fm totalitatem quantitatem est totus christus in qualibet pte fm naturalem concomitantiam solum. patefc est ergo prima via videlicet si operamus substantiam corporis christi ad substantiam passus que in ipsaz convertitur qd oportet nos dicere q sit totum

Theorema

corpus ch̄ri in tota hostia et totū in qualibz pte sicut substātialit̄ an puerionē erat in tota hostia tota substātia panis et tota in qualibet pte. Sed a via sic ostendit̄ nam mō oppo sitio ē corp⁹ ch̄ri in celo et put habz eē sub hostia. Nā in ce lo ē localit̄ sō est ibi fīm dimensiones xprias et p̄ quātitatem nā vt pb̄t auicenna in sufficiētia sua ois substātia corporalē in loco p̄ quātitatez ppter qd̄ put ē ch̄ius in celo qr̄ ibi lo calit̄ est ibi substātia mediante qntitate. s̄ put ē sub hostia nō est ibi localit̄ s̄ ibi solū ex puerione alteri⁹ in ipm siue ē ibi solū sacramentalit̄ inquātū virtute sacramenti substātia panis est pueria in corp⁹ ch̄ri et qr̄ ex vi sacramenti nō ē ibi nisi substātia corporis ch̄ri eo q̄ solū in talē substātia cōueria ē sba panis ideo p̄ se et primo sub hostia est substātia corporis. Si at̄ ē ibi quātitas et alia accidentia hoc est ex naturali p̄comitātia et mediante substātia, bñ est ergo dictum q̄ ch̄ius ē quodammodo opposite in celo et sub hostia. Nam in celo ē substātia mediante qntitate, sub hostia at̄ ē quantitas mediante substātia. Ideo i celo vbi ē sba mediante qntitate trahit̄ totalitas substātiae ad modum totalitatis quantitatis q̄ a fīm quātitatiū totalitatē ē aliquid totū i toto et ps i pte ideo loquēdo de corpe ch̄ri vt hz̄ esse in celo ē totū corpus ch̄ri in toto loco suo et ps in pte. In hostia at̄ vbi ē quātitas mediante substātia totalitas quātitatiua trahit̄ ad modū totalitatis substātiae ita q̄ ē tota quātitas corporis ch̄ri i tota hostia et tota in qualibz pte qr̄ modū totalitatis substātialis est q̄ sit tota i toto et tota i pte, sicut ḡ substātia q̄ de se non diuidit̄ qr̄ est in loco mediante quātitate cui p̄petit diuisio est ibi diuisibilē sic ecōuerso quātitas corporis ch̄ri q̄ de se est di uisibilis quia est sub hostia mediante substātia cui p̄ se non p̄petit diuisio ē ibi indiuisibilē, ppter quod pater cōpando qntitatē corporis ch̄ri ad substātia eius mediante qua ē sub hostia oporet nos dicere totū ch̄im esse sub tota hostia et totū in qualibet parte. Tertia via sic ostendit̄. Dicebat̄ enim in p̄cedenti capitulo q̄ fīm dimensiones panis

xx.

Demonstrans corporis dñi tripli
poterit. Prima quia dimensiones bell
ad dimensiones corporis coacta q̄ finit
est ut p̄t pueria q̄ illa no
ad dimensiones alterius p̄t q̄ illa no
dis die valent. Si fīm pueriam fin
us vñ p̄t poterit ad dimensiones
tar est id complexa refutatio in ille c
fit, quantum p̄t pueria ut tota i tota
co p̄t vñ p̄t poterit alterius
occupat de loco tota pueria q̄ p̄t
ut vñ est aliqua pars poterit et
q̄t p̄t pueria pars poterit non refutat
Archimēli ē vna pars corporis co
naturi et p̄t pueria pars poterit
nisi tota corporis dimensionibus
ribuit. Et p̄t vñ est aliqua pars
nieto q̄ vñ su totum corpus co
rta, et bis auncemribus vnu deca
et primam vnu habetur totam sub
de in tota pueria et totam in quātudine
totu fabulae pars conserua in to
gno vnu cui fabulae pars tota in to
liberat, p̄t vñ su vnu, q̄ vnu
em quātitatem corporis dimen
sionibus manifeste colliguntur
substantia et secundum in tota ho
parte sic ex fīm tota quātitate
hostia totum sub qualibet pte.
omnes ambiguitates tolluntur. M
q̄z vnu tota quātitas corporis
per partē poterit. Nam si vna pars
refluerit et p̄t vnu pars et

et dimensiones corporis christi triplex comparatio sumi poterat. Primo quia dimensiones hostie sic comparantur ad dimensiones corporis christi q̄ simul cum dimensionibus hostie possunt esse dimensiones corporis. Secundo q̄ dimensiones vnius ptis corporis christi sic etiam cōpant ad dimensiones alterius ptis q̄ illis non resistit s̄ simul cā eis esse valent. Tertiā fīm operationem tūiā fīm quā dimensiones vnius ptis hostie ad dimensiones alterius ptis compātur est ibi completa resistentia et iste cum illis esse non pos/ sit. quantitas ḡ hostie erit tota i tota hostia et pars i parte eo q̄ ybi vna p̄s hostie existit altera esse non p̄t ideo plus occupat de loco tota hostia q̄ p̄s eius s̄ ut patet p̄ habi/ ta vbi est aliqua pars hostie ibi est aliqua pars corporis ch̄i q̄r quantitas hostie non resistit quantitati corporis Rursum ybi ē vna pars corporis christi ibi p̄t esse alia et etiā p̄ sequēs ibi poterit esse totū corpus quia dimensio/ nes vnius ptis corporis dimensionibus alterius partis non resistunt. ergo vbi est quecunq; pars hostie non ē inconci/ niens q̄ ibi sit totum corpus ch̄i. Est ergo via tertia decla/ rata ex his autem tribus vijs declaratur plene veritas. Nā p̄ primam viam habetur totam substantiam corporis ch̄i esse in tota hostia et totam in qualibet pte sicut substātiali/ ter tota substātia pānis conuersa in totam substātiām cor/ poris ch̄i erat substātialiter tota in tota hostia et tota in q̄/ libet pte. Per scđam autē viam p̄ quam oenditstur totalita/ tem quātitatiām corporis ch̄i: trahi ad modum totalita/ tis substātie manifeste colligitur q̄ sicut corpus ch̄i sicut substātialiter et totum in tota hostia et totum in qualibet parte sic etiā fīm totā quātitatem suam esse totum sub tota hostia totum sub qualibet parte. Per tertiam autem viam omnes ambiguitates tolluntur. Non enim debet esse ambi/ guiz vtrū tota quātitas corporis christi possit esse in qua/ libet parte hostie. Nam si vna pars corporis ch̄i alteri p/ ti resisteret et vbi vna pars esset altera eē non posset plus

Theorema

requireret de spacio magni ps q̄ pua et plus totū corpū
q̄ ps q̄libet. s̄ q̄ pres corporis chī sic sit sub hostia q̄ sibi
inuicē nō resistit quod supposito p̄ imaginatōnem nrām q̄ i
qualibet pte hostie possit esse totū corpū chī quod declarar
re volebamus

Theorema.x

Tot⁹ christ⁹ sit i qualibet pte hostie ptes
tamē ille in quib⁹ p se est totus christus/ non
sunt infinite s̄ finice

Cest āt in superiorib⁹ declaratiū q̄ reb⁹ corporalib⁹ ppetie
duplex totalitas vna quātitatiua Altera s̄balis Cū ergo to
tū et ps correlatiue dicantur oportet cui libet totalitati re
spondere suā pcialitatē. aliter enī diuidit res vt p̄tinua at
litter vt est substantia et vt est natura qdā. **L**apis enī vt est
qd̄ p̄tinuum est diuisibilis i infinitum. est enī de ratione cōti
nui q̄ diuisibile sit in sp̄ diuisibilia vt p̄ p̄thm i sexto phy
sico et primo celi et mudi **I**mmo fere vbiqz in libris eius
hec innueni sententia. **N**ō enī est possibile p̄tinuum diuidi i i
diuisibilia q̄ si idiuisibilia componant nullā efficiunt magni
tudinē. et plura idiuisibilia nō sūt aliqd magis q̄m vnu ins
diuisibile. si ergo p̄tinuum diuideref i idiuisibilia si fieret quā
enī ex nō quātis et magnitudo ex nō magnitudinib⁹ et diui
sum nō erat aliqd mai⁹ aliq̄ diuidentiū. est ergo p̄tinuum diui
sibile in infinitū et q̄libet res si diuidat vt p̄tinua pōt diui
di i infinitas ptes **N**on est ergo dare minimū in re si p̄lide
ratur vt p̄tinua. est tñ dare minimū si p̄siderat vt s̄ba et ve
natura qdā. vnde phus i p̄mo phycoꝝ disputās cōtra ana
xagorā ostendit q̄ est dare minimā carnē et minimā aquam
stat enī res naturalis t̄ in mai⁹ et in min⁹ q̄r oīm natura cō
stātium est rō certa et nūerus eoz magnitudinis t̄ augmēti
vt dī in scđo de aia. posset ergo adeo esse minima caro q̄ si
vlerius diuidereret nō remanaret i spē carnis et adeo pos

set esse magnus leo & si ulterius cresceret non sufficeret ad
 viandū totū corpū leonis aia. ppter q̄ non esset leo. nec res
 maneret in spē leonis. Et si dubium ē de augmēto vtrū aliue
 res naturales possint augeri in infinitū ppter hoc q̄ phous
 videb̄ dicere in scđo de aia. q̄ ignis in infinitum augeret si
 haberet p̄bustibile. De diminutione tñ nulla erit questio qz
 cū non sit dare aliqd oculos in natura et nulla res sit desti-
 tuta opatione p̄pria. oportet nos dicere q̄ cū accipit ad eos
 modica caro q̄ si ulterius diuideret nō posset ei cōpetere
 aliqua opatio carnis eo q̄ ibi sit status. et diuisa talis caro
 nō erit in specie carnis. Manifestū ē ergo q̄ lapis vt p̄tinu-
 sū; ē diuisibilis i infinitas ptes et nūquā pōt adeo diuidi
 qn sp̄ remaneat p̄tinu- s lapis vt lapis ēz ē vt natura qdā
 nō h̄z infinitas ptes et pōt adeo diuidi q̄ nō remaneat i spē
 lapidis. Sic etiā vt facit ad p̄positū panis vt ē quid p̄tinu-
 diuisibilis ē in infinitū s vt e substantia qdam nō h̄z infinitas
 ptes. pōt enī adeo modicū accipi de pane q̄ si ulterius
 diuideret nō remaneret sp̄s panis. licet ergo ch̄is sit totū
 in tota hostia et totus in qualibet pte ho- lie tñ qz nō ē in p-
 tib̄ hostie vt sint quid p̄tinu- s ē in talib̄ p̄tib̄ vt pōt ibi
 releruari sp̄s et substātia panis que nō sunt infinites s finis-
 tes ptes ergo hostie in quibus p se existit totū ch̄is nō erunt
 infinite s finite. si enī argucham̄ in precedenti capitulo q̄
 quia tota substātia panis s totalitatē diffinitiuā erat i tota
 hostia et tota in qualibz pte Ideo tota substātia corporis ch̄i
 facta puerse e tota in tota hostia et tota in qualibz pte s
 cū tota substātia panis etiā s m̄ rōne diffinitiuā nō releruet
 in qualibet pte hostie loquēdo de prialitate. ppter hostia dini-
 ditur vt quid p̄tinu- et vt h̄z ptes infinitas qz posset adeo
 accipi modicū de hostia q̄ nō reseruaret ibi species panis
 nō et totū ch̄is in qualibet pte hostie s m̄ q̄ diuiditur hostia
 vt qd p̄tinu- et vt h̄z ptes infinitas. s reseruaret in qualibz
 pte hostie totus ch̄is vt hostia diuidit in tales ptes in qui-
 bus pōt reseruari sp̄s panis et nō vt h̄z ptes infinitas. In
 mo qz in hoc sacramento est puerse substātiaz absq̄ puerse

Theorema

accidit iū qz nos oīo loqui de prialitate put quilibet ps pā
nis ē panis nō put qlibz ps pīnui ē pīnua et qz nulla ho
stia an pīcrationē diuisibil' ē i infinitas pīes i qb' reseruaf
species panis licet qlibet hostia diuisibilis sit i infinitas par
tes in quibus reseruari pōt ratio pīnui in nulla hostia fā
pīcratione erit dare infinitas pīes in quibus pī se sit totus
chīs sicut ante pīcrationē infinitas pīes in hostia in quibus
reseruaretur spēs z sba panis esse nō poterūt His visis nō
bonā esse apparet imaginationē dicentū chīm sic ē totum
in tota hostia et totum in qualibet pīe sicut imago ē tota in
toto speculo z tota i qualibet pīe. Unde pīcludebat qz cū nō
sit tota imago i pīe speculi nisi speculo fracto nō sit totus
chīus in pīe hostie nisi hostia fracta. videm⁹ enī ad sensum
qz si speculū sit vnu loquēds de speculis vītatis qz sūt figu
re puerse: sp in uno speculo vni⁹ et eiusdem vult⁹ nō appa
ret nisi v. n. idolū. si frangat speculū quot sūt pīes specu
li tot apparent ibi imagines vnius et eiusdem vult⁹ Sic dice
bant isti de corpe chīi eristre sub hostia. qz hostia integra
pīmanentē sic erat tot⁹ chīus in tota hostia qz nō erat totus
in qualibet pīe. si diuidebat hostia i pīes suas in qualibet
pīe hostie reseruabitur tot⁹ chīus Est at hec imaginatio nō
bona qz qz vna imago vni⁹ z eiusdem vultus apparet in uno
speculo puerlo. qz h est pīpter vnitate superficiei speculi qz fz
vna superficie ē vna reflexio z pīk vnitate reflexiōis apparet
vna imago. si fracto speculo plurificant superficies speculi. et
plurificatis superficieb⁹ apparet pīles imagines Chīus at tot⁹
est s̄ tota hostia rōne totalitat. Substatia panis puerse i totā
substantia corporis chīi qz ergo simplicit et absolute loquendo
totus panis fīm totalitatem substantiam est in tota hostia z
totus in qualibet pīe. loquendō de pīb⁹ in quibus potest re
sūti spēs panis. simplicit cōcedere debem⁹ qz fā puerse
sit totus chīus in tota hostia z totus in qualibet pīe cū poss
tē conversionem ibi sit totus chīus ybi erat totus panis fīm s̄
substantiam totalitatem Isti qz quodāmodo ecōuerso debebāt di
cerē Nam qz nulla ps est adeo modica in qua vt est pīucta

XI.

Theorema

I. qz cū chīus corus
qz pī pīcrali hostia
Qz h
Chīus forte aliqūs er hab
ens chīm effīcīt pī pīcrali hostia
hī se ē in celo z ē in fabrīca m
hostia chīi pīcrali mehī illa.
blīndūs hī dīlīdī, cū dīlīdī
z cīlo dīlīdī, cū dīlīdī
quātūm vero cū dīlīdī
quātūm pīcrali mīcīlī
mīcīlī dīlīdī dīlīdī
liter dīlīdī dīlīdī
hostia pīcrali pīcrali
verūm pīcrali
solūcīlī dīlīdī
hostie mīcīlī dīlīdī
pīcrali pīcrali

alteri non reseruetur species panis igit in qualibet pte hostie
sicut est puncta alteri hz chrys ec. et quia possit adeo insi-
dicu accipi de hostia q ibi reseruari no possit spes panis in
quelibet ps hostie si frangatur hostia pertinebit totum chris-
tum. Immo ois illa ps tam modica in qua no pot reseruari
spes panis p se accepta non est pertinua corporis chri. et si
no est pertinua totius corporis non pertinua pta ei. Decla-
rati est eni sic chrm esse sub hostia q vbi est vna ps corporis;
est ibi totu corp. Claru est ergo q no solu p se loquendo p
tes hostie in quibz ec totus chrys non sunt infinite satis
nites s etiam patet finitas esse illas ptes in quibz p se acceptis
habet esse ptes corporis chri cu adeo modicu hostie possit ab
hostia separari in qua esse no poterit nec corpus chri nec ps
corporis

Theorema. xij.

Sic q est christ totus in qualibet pte hostie
q in pte punctali hostie nec est christ nec ps
christi

Cumeret forte aliquis ex habitis errandi materiam di-
cens chrm esse in pte punctali hostie dicebat ei supius chris-
tus sic ec in celo q e ibi substantia mediante quantitate. s ut e
s hostia e ibi quantitas mediante sba. Cu g sba de se sit idem
bil quantitas no divisibil ex hoc arguebat sba corporis chri ut e
i celo ee divisibilis. qz est ibi p quantitatez cui appetit divisio.
quantitatem vero ei esse sub hostia indivisibiliter qz est ibi
quantitas p substantiam cui p se divisio no appetit quia ergo
nihil est sub hostia oio indivisibile nisi punctu. Vis significa-
liter consideratis vide oio dicendum esse q in pte punctali
hostie sit tota quantitas corporis christi et etiam totus chrys
verum qz hoc veritati repugnat vt predicta sophisticatio
soluat duo declarabim. pto ei ostendem q i parte puncta-
li hostie nec e chrys nec ps chri. 2 manifestabim quo itelli-
gedu sit quantitate corporis chri e s hostia idivisibilis. Propt p